

KURKI

Grus grus

Tuntomerkit:

Kurki on Suomen suurimpia lintuja, joiden muuttoaurat kertovat kevään tai syksyn koittaneen. Kurjen vartalo on harmaa, pää ja kaula musta-valkoiset ja päälaki punainen. Kaukaa katsottuna kurki muistuttaa ulkonäöltään harmaahaikaraa, vaikkei ole sille mitään sukua. Kurjen erottaa haikaroista varmimmin siitä, että kurjet lentävät kaula suorana, mutta haikarat kaula taivutettuna. Kurjen pituus on 95 – 120 cm, paino 4-6 kg ja siipien kärkiväli noin 2 m. Kurjen äänet ovat raikuvan voimakkaita. Poikaset ja nuoret linnut vinkuvat korkealla ja kuuluvalla äänellä.

Leninneisyys:

Kurki pesii Euroopan ja Länsi-Aasian pohjoisosissa. Suomessa pesi v.2004 n. 19 000 paria. Maamme kurkikanta on kaksinkertaistunut viimeisen 20 vuoden aikana. Maailmanlaajuisesti populaatio käsittää 210 000 – 250 000 yksilöä. Kurki on pitkän matkan muuttaja, joka talvehtii Afrikassa, Etelä-Aasiassa ja Etelä-Euroopassa. Keväällä kurjet saapuvat Suomeen huhtikuun puolivälin paikkeilla ja lähtevät pois syys-lokakuun vaihteessa.

Elinympäristö:

Kurjet viihtyvät soilla ja rantaniityillä. Pesintä järvien ja merenlahtien ruoikoissa lisääntyy kaiken aikaa. Muuttoaikoina kurjet viihtyvät vilja- ja perunapelloilla. Kurki on Pohjois-Pohjanmaan maakuntalintu.

Ravinto:

Kurjet ovat kaikkiruokaisia. Ne syövät sammakoita, jyrsojia, kalaa, linnunpoikasia, mutta myös viljaa, perunoita ja marjoja.

Lisääntyminen:

Kurjet muodostavat elämänikäisen parisuhteen. Ne alkavat pesiä vasta 4-6 –vuotiaina. Kurkien saavuttua pesimäsoilleen ne esittävät upeita soidintansseja ja trumpettimaiset törähdykset kuuluvat kauas. Pariskunta rakentaa pesän yhdessä. Se rakennetaan suon tai ruoikon vaikeapääsyisimpään kolkkaan ja on laajahko keko ruohoja, sammalia,

oksia ja muita kasvinosia. Muninta tapahtuu huhti-toukokuussa kevään lämpötilasta riippuen. Munia on 1-2, pohjaväriiltään vihertäviä tai ruskehtavia, tummin laikuin. Molemmat puoliset hautovat yhteensä 4 viikkoa. Poikaset osaavat jo pieninä uida hyvin ja juosta lujaa. Ne oppivat lentämään 2,5 kuukauden iässä. Poikasen kerjuuääni on korkea ja kauas kantava.